

FAKULTET ISLAMSKIH NAUKA
UNIVERZITETA U SARAJEVU

ISLAMSKA ZAJEDNICA U BOSNI I HERCEGOVINI
RIJASET
Uprava za obrazovanje i nauku

Trideset godina Islamske vjeronauke u odgojno-obrazovnom sistemu Bosne i Hercegovine: iskustva, izazovi i perspektive

Sarajevo, 17–18. novembar 2022.

Naučna konferencija s međunarodnim učešćem, u zajedničkoj organizaciji

**Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu i Uprave za obrazovanje Rijaseta
Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini**

Konferencija se organizira povodom obilježavanja tridesetogodišnjice postojanja Islamske vjeronauke u odgojno-obrazovnom sistemu Bosne i Hercegovine (1992–2022) i osnivanja Studijskog programa islamske vjeronauke i religijske pedagogije na Fakultetu islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu.

Konferencija ima za cilj sagledati i istražiti ulogu i značaj vjerskog obrazovanja u javnom odgojno-obrazovnom sistemu s obzirom na njen sadašnji i budući pozitivni moralno-odgojni i obrazovni potencijal. Kroz pregled mnogostruktih iskustava vjeronaučnog obrazovanja u odgojno-obrazovnom sistemu Bosne i Hercegovine i odgojno-obrazovnim sistemima u regionu (Hrvatska i Srbija) i Evropi (Austrija, Njemačka), analizirat će se uloga, značaj, ciljevi, položaj i status, te ishodi i utjecaji vjeronauke. Kroz konferencijska izlaganja cilj je komparativno sagledati i iskustva vjeronaučnog obrazovanja iz ugla katoličke i pravoslavne vjeronauke te ih dovesti u vezu sa iskustvima islamske vjeronauke. Konferencija također daje osrt i na ulogu Fakulteta islamskih nauka u Sarajevu u obrazovanju vjeroučiteljskog kadra navršavanjem 30 godina od osnivanja Studijskog programa islamske vjeronauke i religijske pedagogije.

Događaj također ima za cilj kritički promisliti o izazovima koji stoje pred vjeronaukom u kontekstu tumačenja i poučavanja vjere između religijske tradicije i modernosti u javnom prostoru, vrijednosti i kulture obilježja mladih u susretu s vjeronaukom, te izazova u kontekstu realizacije vjeronaučne nastave.

Na konferenciji će se analizirati i daljnje perspektive islamskog obrazovanja unutar školskog sistema, sagledati nove potrebe i zahtjevi u obrazovanju i jačanju kompetencija vjeroučiteljskog kadra, inovacije u islamskom obrazovanju u kontekstu kurikuluma, osavremenjivanja udžbenika i nastavnih materijala te primjene novih kreativnih nastavnih modela u realizaciji nastave.

Konferencija će okupiti domaće i međunarodne znanstvenike, istraživače, edukatore, stručnjake, nastavnike vjeronauke i druge sudionike da zajedno rasprave o iskustvima vjeronaučnog obrazovanja u odgojno-obrazovnom sistemu, te o izazovima i perspektivama.

Planirano je da se radovi s konferencijskog izlaganja objave nakon konferencije u Zborniku radova.

Sastav organizacijskog odbora konferencije: prof. dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević (predsjednica Organizacijskog odbora), prof. dr. Adnan Silajdžić, prof. dr. Ahmet Alibašić, prof. dr. hfz. Aid Smajić, prof. dr. Zehra Alispahić, viši asist. Ahmed Čolić, MA i viši asist. Mirzeta Brkić, MA.

FINALNI PROGRAM KONFERENCIJE

(amfiteatar Fakulteta islamskih nauka Univerziteta u Sarajevu)

PRVI DAN – Četvrtak, 17. novembar 2022.

8:00 – 8:45 Registracija

8:45 – 9:15 Otvaranje konferencije

- Prof. dr. Zuhdija Hasanović (dekan Fakulteta islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)
- Predstavnik Uprave za obrazovanje i nauku Rijaseta Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini
- Predstavnik Federalnog ministarstva obrazovanja i nauke
- Predstavnik Ministarstva za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo

Moderator: prof. dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)

PANEL 1: ISKUSTVA VJERONAUKE U ODGOJNO-OBRAZOVNOM SISTEMU BiH

9:15 – 10:15 Iskustva Islamske vjeronauke u odgojno-obrazovnom sistemu BiH: uloga, značaj, status, ciljevi

- Akademik prof. dr. Enes Karić (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)
Moje uspomene o ranim raspravama o uvođenju vjeronauke u škole, 1992–1996. godine (akteri, sporenja, razilaženja, problemi, normativa...) i uloga FIN-a u obrazovanju vjeroučiteljskog kadra
- Mr. Muharem Omerdić (rukovodilac Uprave za obrazovanje i nauku Rijaseta IZ u BiH u vrijeme uvođenja vjeronauke u škole)
Uvođenje Islamske vjeronauke u odgojno-obrazovni sistem RBiH 1992. godine (status, kadrovi, kurikulum i udžbenici)
- Ibrahim Begović (direktor Uprave za obrazovanje i nauku Rijaseta IZ u BiH u periodu 2017–2019)
Stabilizacija Islamske vjeronauke u školama (zakonska regulativa, pregled razvoja kurikuluma i udžbenika)

Moderator: prof. dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)

10:15 – 10:35 Pauza za kahvu

10:35 – 11:50 Iskustva vjeronaučnog obrazovanja u odgojno-obrazovnim sistemima i školama: utjecaji i ishodi (regionalna i evropska iskustva)

- Prof. dr. Adnan Tufekčić (Filozofski fakultet, Univerzitet u Tuzli; gostujući profesor na FIN-u)
Pedagoški pogledi na ulogu vjeronauke u školskim sistemima
- Mr. Mevlida Mešanović (Institut za katehetiku i religijsku pedagogiju, Katoličko-teološki fakultet Univerziteta u Grazu)
Iskustva vjeronaučnog obrazovanja u javnom odgojno-obrazovnom sistemu Austrije
- Emina Mešić (voditeljica Vjersko-prosvjetne službe, Mešihat IZ u Hrvatskoj)
Iskustva vjeronaučnog obrazovanja u javnom odgojno-obrazovnom sistemu Hrvatske
- Doc. dr. Rešad Plojović (rukovodilac Vjersko-prosvjetne službe, Mešihat IZ u Srbiji)
Iskustva vjeronaučnog obrazovanja u javnom odgojno-obrazovnom sistemu Srbije

Moderator: prof. dr. Zehra Alispahić (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)

11:50 – 13:00 Pauza za podne-namaz i ručak

13:00 – 14:15 Savjetnici i nastavnici Islamske vjeronomreke o položaju vjeronomreke i vjeronomičnim iskustvima

- Mina Pleh (stručna savjetnica, Ministarstvo za odgoj i obrazovanje Kantona Sarajevo)
Položaj Islamske vjeronomreke u Kantonu Sarajevo
- Doc. dr. Mensur Husić (rukovodilac Službe za vjerske poslove i obrazovanje, Muftijstvo tuzlansko)
Položaj Islamske vjeronomreke na području Muftijstva tuzlanskog
- Mr. Alma Mujakić (nastavnica Islamske vjeronomreke, Prva osnovna škola Stolac)
Iskustva Islamske vjeronomreke u Hercegovačko-neretvanskom kantonu
- Mr. Lamija Vatreš-Mehmedić (nastavnica Islamske vjeronomreke, JU OŠ „Dositej Obradović“, Doboj; doktorandica na Islamskom pedagoškom fakultetu, Univerzitet u Zenici)
Iskustva Islamske vjeronomreke na području entiteta RS

Moderator: Ahmed Čolić, MA (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)

14:15 – 14:45 Pauza za kahvu

14:45 – 16:00 Komparativna vjeronomična iskustva

- Mons. prof. dr. emeritus Mato Zovkić (Katolički bogoslovni fakultet, Univerzitet u Sarajevu)
Vjeronomična iskustva iz ugla Katoličkog vjeronomreke
- Prof. dr. Vladimir Stupar (Pravoslavni bogoslovski fakultet „Sveti Vasilije Ostroški“ u Foči, Univerzitet u Istočnom Sarajevu)
Vjeronomična iskustva iz ugla Pravoslavne vjeronomreke
- Prof. dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević; Ahmed Čolić, MA; Reuf Ibreljić, MA; hfv. Ammar Bašić, MA; Mirzeta Brkić, MA (doktorandi Fakulteta islamskih nauka i Filozofskog fakulteta, Univerzitet u Sarajevu)
Iskustva u realizaciji nastave Islamske vjeronomreke u periodu od 1992. do 2002. godine (intervju s nastavnicima)
- Mr. Hajrudin Ćuprija (doktorand na Filozofskom fakultetu, Univerzitet u Sarajevu)
Utjecaj Islamske vjeronomreke na vrijednosti i ponašanja učenika sarajevskih osnovnih škola
- Prof. dr. Zehra Alispahić (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)
Vjeronomreka u medijskom prostoru Bosne i Hercegovine

Moderator: prof. dr. Ahmet Alibašić (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)

16:00 – 16:30 Diskusija i zaključci prvog dana konferencije

Moderator: prof. dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)

DRUGI DAN – Petak, 18. novembar 2022.

8:30 – 10:00 PANEL 2: IZAZOVI PRED ISLAMSKOM VJERONAUKOM U ODGOJNO-OBRZOVNOM SISTEMU

- Prof. dr. Adnan Silajdžić (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)
Vjeroučitelj pred novim društvenim i kulturnim izazovima
- Prof. dr. Nusret Isanović (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)
Školska vjeronomreka i izazovi odgoja u dobu informacionih tehnologija i elektronskih medija
- Prof. dr. Muharem Adilović (dekan, Islamski pedagoški fakultet, Univerzitet u Zenici)
Kompetencije nastavnika Islamske vjeronomreke u savremenom dobu

- Prof. dr. hfz. Aid Smajić (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)
Vrijednosti i vrijednosna ponašanja muslimanske omladine
- Dr. Nedim Čirić (Islamski pedagoški fakultet, Univerzitet u Bihaću)
Uloga i izazovi vjeronauke u razvoju moralnih vrijednosti mladih na području Unsko-sanskog kantona
- Mr. Emina Dacić (nastavnica islamske vjeronauke u Sarajevu, Srednja medicinska škola Jezero i Srednja škola za saobraćaj i komunikacije)
Izazovi inkluzije učenika s teškoćama u razvoju na Islamskoj vjeronauci

Moderator: prof. dr. Nezir Halilović (rukovodilac Odjela za vjeronauku u Upravi za obrazovanje i nauku Rijaseta IZ u BiH)

10:00 – 10:15 Pauza za kahvu

10:15 – 11:30 PANEL 3: PERSPEKTIVE ISLAMSKE VJERONAUKE

- Dr. Said Topalović (Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg, Njemačka)
Perspektiva vjerskog obrazovanja u sekularno uređenom državnom sistemu: Primjer islamskog obrazovanja u Njemačkoj
- Prof. dr. Haris Cerić (Fakultet političkih nauka, Univerzitet u Sarajevu; gostujući profesor na FIN-u)
Poželjne osobine nastavnika vjeronauke
- Prof. dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)
Pogled na nove potrebe i zahtjeve u obrazovanju i jačanju kompetencija vjeroučiteljskog kadra (pregled istraživanja)
- Prof. dr. Nezir Halilović (rukovodilac Odjela za vjeronauku u Upravi za obrazovanje i nauku Rijaseta IZ u BiH)
Inovacije u Islamskoj vjeronauci iz ugla kurikuluma i osavremenjivanja udžbenika
- Mr. Emina Kadić (nastavnica islamske vjeronauke u KS-u, „Deveta osnovna škola“ Iličić)
Primjena kreativnih nastavnih modela i metoda u realizaciji vjeronaučne nastave

Moderator: Mirzeta Brkić, MA (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)

11:30 – 12:00 Diskusija i zaključci konferencije

Moderator: prof. dr. Dina Sijamhodžić-Nadarević (Fakultet islamskih nauka, Univerzitet u Sarajevu)

12:00 – 14:00 Džuma-namaz i ručak

Izlaganja učesnika na konferenciji moguće je pratiti i preko Zoom-a, na sljedećim link adresama:

Četvrtak, 17. 11. 2022. od 08:45 do 16:30 sati:

<https://us02web.zoom.us/j/82587893145?pwd=Wm5Rc2hZWEZxMFFhSTVwRklUUlZuZz09>

Meeting ID: 825 8789 3145

Passcode: 948491

Petak, 18. 11. 2022. od 08:30 do 12:00 sati:

<https://us02web.zoom.us/j/82300729285?pwd=Rk9vU1phSWdUT0lQ0GM3YWVN3ZwZz09>

Meeting ID: 823 0072 9285

Passcode: 960738